

پیشینه قوانین و مقررات اداره صداوسیما
(ویرایش دوم)

کد موضوعی: ۲۷۰

شماره مسلسل: ۹۳۶۰

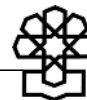
آذرماه ۱۳۸۹

دفتر: مطالعات فرهنگی

به نام خدا

فهرست مطالب

۱.....	مقدمه
۱.....	صداوسیمای جمهوری اسلامی ایران
۳.....	قانون تشکیل سازمان تلویزیون ملی ایران
۴.....	قانون تشکیل سازمان رادیو تلویزیون ملی ایران
۹.....	قانون اداره صداوسیمای جمهوری اسلامی ایران
۱۲.....	قانون خطمشی کلی و اصول برنامه‌های سازمان صداوسیمای جمهوری اسلامی ایران
۲۳.....	اساسنامه سازمان صداوسیمای جمهوری اسلامی ایران
	ماده واحده الحاق یک ماده و دو تبصره به اساسنامه سازمان صداوسیمای جمهوری اسلامی ایران
۳۲.....	مصوب ۱۳۸۸/۳/۲۳
۳۴.....	نحوه اجرای اصل یکصد و هفتاد و پنجم قانون اساسی در بخش نظارت مصوب ۱۳۷۰/۷/۱۱
۳۶.....	نظر تفسیری شورای نگهبان در خصوص اصول یکصد و هفتاد و پنجم و چهل و چهارم قانون اساسی

پیشینه قوانین و مقررات اداره صداوسیما (ویرایش دوم)

مقدمه

از آنجا که بررسی، تنقیح و تدوین قوانین و مقررات صداوسیما در دستور کار دستگاه قانونگذاری کشور قرار دارد. مطالعه ادبیات این حوزه ضروری است، این امر مستلزم آشنایی با سطوح متعدد هرم قوانین اعم از قانون اساسی، قوانین عادی، تفاسیر قانونی یا اسناد معتبری است که درباره صداوسیما وجود دارد.

مراجع متعددی از جمله خبرگان قانون اساسی در سال ۱۳۵۸، خبرگان بازنگری در قانون اساسی در سال ۱۳۶۸، مجالس قانونگذاری در ادوار مختلف، شورای نگهبان قانون اساسی و مجمع تشخیص مصلحت نظام متون قانونی را در چارچوب نظام حقوقی جمهوری اسلامی ایران راجع به صداوسیما به تصویب رسانده‌اند که در این نوشتار متن مستندات قانونی آنها آمده است. همچنین از آنجا که در تبادل نظرات درباره صداوسیما قوانین پیش از پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی ایران نیز مورد استناد قرار می‌گیرند، لذا نخستین قانون مستقلی که درباره سازمان تلویزیون ملی ایران (۱۳۴۶/۴/۶) به تصویب رسیده و نیز قانون تشکیل سازمان رادیو - تلویزیون ملی ایران (۱۳۵۰/۳/۲۹) در نوشتار حاضر درج شده است.

صداوسیما در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران

- در مقدمه قانون اساسی با عنوان «وسایل ارتباط جمعی» آمده است:

وسایل ارتباط جمعی (رادیو - تلویزیون) باید در جهت روند تکاملی انقلاب اسلامی در خدمت اشاعه فرهنگ اسلامی قرار گیرد و در این زمینه از برخورد سالم اندیشه‌های متفاوت بهره جوید و از اشاعه و ترویج خصلت‌های تخریبی و ضداسلامی جداً پرهیز کند.

- اصل پانزدهم: زبان و خط رسمی و مشترک مردم ایران فارسی است. اسناد و مکاتبات و متون رسمی و کتب درسی باید با این زبان و خط باشد ولی استفاده از زبان‌های محلی و قومی در مطبوعات و رسانه‌های گروهی و تدریس ادبیات در مدارس، در کنار زبان فارسی آزاد است.

- اصل چهل و چهارم: نظام اقتصادی جمهوری اسلامی ایران برپایه سه بخش دولتی، تعاونی و خصوصی با برنامه‌ریزی منظم و صحیح استوار است.

بخش دولتی شامل کلیه صنایع بزرگ، صنایع مادر، بازرگانی خارجی، معادن بزرگ، بانکداری، بیمه، تأمین نیرو، سدها و شبکه‌های بزرگ آبرسانی، رادیو و تلویزیون پست و تلگراف و تلفن، هواپیمایی، کشتیرانی، راه و راه‌آهن و مانند اینهاست که به‌صورت مالکیت عمومی و در اختیار دولت است.

بخش تعاونی شامل شرکت‌ها و مؤسسات تعاونی تولید و توزیع است که در شهر و روستا بر طبق ضوابط اسلامی تشکیل می‌شود.

بخش خصوصی شامل آن قسمت از کشاورزی، دامداری، صنعت، تجارت و خدمات می‌شود که مکمل فعالیت‌های اقتصادی دولتی و تعاونی است.

مالکیت در این سه بخش تا جایی که با اصول دیگر این فصل مطابق باشد و از محدوده قوانین اسلام خارج نشود و موجب رشد و توسعه اقتصادی کشور گردد و مایه زیان جامعه نشود مورد حمایت قانون جمهوری اسلامی است.

تفصیل ضوابط و قلمرو و شرایط هر سه بخش را قانون معین می‌کند.

- مطابق قسمت ج بند «۶» اصل یکصد و دهم قانون اساسی، نصب و عزل و قبول استعفای

رئیس سازمان صداوسیما جمهوری اسلامی ایران از وظایف و اختیارات رهبری است.

- عنوان فصل دوازدهم، قبل از بازننگری قانون اساسی، «رسانه‌های گروهی» بوده است.

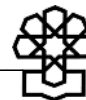
- اصل سابق (اصل یکصد و هفتاد و پنجم): در رسانه‌های گروهی (رادیو و تلویزیون) آزادی

انتشارات و تبلیغات طبق موازین اسلامی باید تأمین شود. این رسانه‌ها زیر نظر مشترک قوای سه‌گانه قضائیه (شورای عالی قضایی) مقننه و مجریه اداره خواهد شد، ترتیب آن را قانون معین می‌کند.

قانون اساسی در حال حاضر

فصل دوازدهم - صداوسیما

اصل یکصد و هفتاد و پنجم: در صداوسیما جمهوری اسلامی ایران آزادی بیان و نشر افکار با رعایت موازین اسلامی و مصالح کشور باید تأمین شود. نصب و عزل رئیس سازمان صداوسیما جمهوری اسلامی ایران با مقام رهبری است و شورایی مرکب از نمایندگان رئیس‌جمهور و رئیس قوه قضائیه و مجلس شورای اسلامی (هرکدام دو نفر) نظارت بر این سازمان خواهند داشت. خط‌مشی و ترتیب اداره سازمان و نظارت بر آن را قانون معین می‌کند.

قانون تشکیل سازمان تلویزیون ملی ایران

مصوب: ۱۳۴۶/۴/۶

مرجع تصویب: مجلس سنا و مجلس شورای ملی

ماده واحده - برای تهیه و اجرای برنامه‌ها و بهره‌برداری و اداره سایر امور تلویزیون ملی ایران در کشور سازمانی به نام سازمان تلویزیون ملی ایران وابسته به وزارت اطلاعات تشکیل می‌شود.

سازمان تلویزیون ملی ایران دارای شخصیت حقوقی و استقلال مالی است و طبق اصول بازرگانی اداره می‌شود و مشمول مقررات قانون محاسبات عمومی و آیین‌نامه‌های معاملاتی دولتی نبوده و تابع اساسنامه و آیین‌نامه‌هایی خواهد بود که طبق بند «۴» این قانون وضع می‌شود.

۱. هزینه سازمان از محل اعتبارات منظور در بودجه کل کشور و کمک و درآمدهای اختصاصی سازمان تأمین می‌شود.

۲. سازمان می‌تواند برای اجرای برنامه‌های انتشاراتی و تبلیغاتی و هنری نسبت به تأسیس شرکت‌هایی که اساسنامه آنها به تصویب کمیسیون‌های آموزش و پرورش و دارایی و امور استخدام مجلسین خواهد رسید اقدام نماید و یا با موافقت کمیسیون‌های نام برده در شرکت‌های دیگر سرمایه‌گذاری و مشارکت کند.

۳. وزارت اطلاعات مکلف است اساسنامه سازمان تلویزیون ملی ایران را با رعایت این قانون و قانون تأسیس وزارت اطلاعات مصوب اسفندماه ۱۳۴۲ ظرف ۶ ماه از تاریخ تصویب این قانون تنظیم و پس از تأیید هیئت وزیران و تصویب کمیسیون‌های آموزش و پرورش و دارایی و امور استخدام مجلسین به موقع اجرا بگذارد.

تا زمانی که اساسنامه سازمان به تصویب کمیسیون‌های مذکور نرسیده است اساسنامه‌ای که به تصویب هیئت وزیران برسد قابل اجرا خواهد بود.

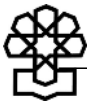
۴. تهیه و تصویب آیین‌نامه‌های مذکور در این قانون طبق مقررات اساسنامه سازمان خواهد بود.

قانون بالا مشتمل بر یک ماده که در تاریخ روز دوشنبه ۲۹ خردادماه ۱۳۴۶ به تصویب مجلس سنا رسیده بود در جلسه روز سه‌شنبه ۶ تیرماه یک‌هزار و سیصد و چهل و شش شمسی به تصویب مجلس شورای ملی رسید.

نایب رئیس مجلس شورای ملی دکتر شفیق امین

اصل فرمان همایونی و قانون در دفتر نخست‌وزیر است.

نخست‌وزیر

قانون تشکیل سازمان رادیو تلویزیون ملی ایران

مصوب: ۱۳۵۰/۳/۲۹

مرجع تصویب: مجلس سنا و مجلس شورای ملی

ماده (۱)

به منظور تمرکز امور مربوط به تأسیس و اداره و بهره‌برداری از مراکز رادیو تلویزیونی و همچنین تهیه و پخش برنامه‌های رادیویی و تلویزیونی سازمانی به نام سازمان رادیو تلویزیون ملی ایران که در این قانون اختصاراً سازمان نامیده می‌شود تشکیل می‌گردد.

ماده (۲)

تأسیس فرستنده‌ها و پخش برنامه‌های رادیویی و تلویزیونی در سراسر کشور در انحصار این سازمان خواهد بود.

اجازه‌هایی که قبلاً داده شده از تاریخ اجرای این قانون لغو می‌شود.

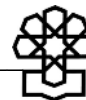
تبصره - سازمان می‌تواند با تصویب هیئت وزیران پخش برنامه‌های رادیویی یا تلویزیونی را به صورت محدود و محلی به مؤسسات دیگر بدهد.

ماده (۳)

سازمان دارای شخصیت حقوقی است و به صورت شرکت سهامی اداره می‌شود. این سازمان از هر لحاظ استقلال کامل داشته و مشمول قوانین و آیین‌نامه‌ها و مقررات عمومی مربوط به مؤسسات دولتی و وابسته به دولت نمی‌باشد مگر آنکه در قانون صراحتاً از این سازمان اسم برده شود. سازمان و کلیه شرکت‌ها و سازمان‌های وابسته به آن تابع این قانون و مقررات اساسنامه خود می‌باشند. در مواردی که اساسنامه‌های مربوط مسکوت باشد طبق قانون تجارت عمل خواهد شد.

ماده (۴)

از تاریخ تصویب این قانون کلیه اموال اعم از منقول و غیرمنقول و دارایی و تعهدات سازمان تلویزیون ملی ایران و شبکه رادیویی کشور به سازمان منتقل می‌شود. اموال مذکور طبق مقررات اساسنامه ارزیابی و جزء سرمایه سازمان محسوب می‌گردد. سایر منابع تأمین سرمایه در اساسنامه تعیین خواهد شد.

ماده (۵)

سازمان طبق اساسنامه دارای مجمع عمومی و شورای عالی و مدیرعامل و بازرس خواهد بود. مدیرعامل با فرمان همایونی منصوب می‌شود. وظایف و اختیارات شورای عالی مدیرعامل و بازرس در اساسنامه تعیین خواهد شد.

ماده (۶)

سازمان به منظور نیل به هدف‌های مذکور در ماده (۱) دارای وظایف و اختیارات زیر می‌باشد:

الف) وظایف

۱. کمک به حفظ و پیشبرد و توسعه و شناساندن فرهنگ ایران،
۲. بالا بردن سطح آگاهی و دانش عمومی و پرورش ذوقی و هنری،
۳. فراهم ساختن زمینه‌های ذهنی برای تسریع پیشرفت‌های کشور و رشد سیاسی عامه مردم،
۴. هدایت افکار عمومی در جهت منافع ملی،
۵. اجرای برنامه‌های سالم و سرگرم‌کننده.

ب) اختیارات

۱. سازمان می‌تواند آن قسمت از تشکیلات و ادارات و سازمان‌های داخلی یا رشته فعالیت‌های خود را که مقتضی بداند به صورت شرکت‌های بازرگانی اداره کند و یا در شرکت‌های دیگر دولتی و خصوصی سرمایه‌گذاری و مشارکت کرده و یا مشارکت و سرمایه‌گذاری اشخاص حقیقی و حقوقی را در شرکت یا شرکت‌هایی که تشکیل می‌دهد بپذیرد.
۲. سازمان می‌تواند گروه‌های فرهنگی، هنری، علمی، مطالعاتی، تحقیقاتی و مؤسسات آموزش عالی تشکیل دهد و یا وابستگی این قبیل گروه‌ها را به سازمان بپذیرد.
۳. سازمان می‌تواند به مبادلات و ارتباطات رادیویی و تلویزیونی در سطح بین‌المللی اقدام نماید.
۴. سازمان مجاز است در تهیه برنامه‌ها و یا فیلم‌های مشترک با سازمان‌های رادیو و تلویزیون کشورهای دیگر یا اشخاص و مؤسسات مربوط در داخل و خارج کشور اقدام نماید.
۵. سازمان می‌تواند از خدمات تخصصی و کارشناسی یا مشورتی افراد و مؤسسات خارجی و داخلی استفاده نماید.

ماده (۷)

امور مالی و معاملاتی و اداری و استخدامی سازمان منحصراً طبق آیین‌نامه‌ای خواهد بود که به

پیشنهاد مدیرعامل با تأیید شورای عالی به تصویب مجمع عمومی برسد.

ماده (۸)

با آن دسته از مستخدمین رسمی دولت که در اجرای این قانون به سازمان منتقل شوند طبق مقررات ماده (۱۴۴) قانون استخدامی کشوری و تبصره آن و تغییرات و اصلاحات بعدی آن رفتار خواهد شد.

ماده (۹)

مجمع عمومی سازمان مرکب از وزیر اطلاعات، وزیر دارایی و وزیر پست و تلگراف و تلفن می‌باشد. ریاست مجمع با وزیر اطلاعات خواهد بود.

ماده (۱۰)

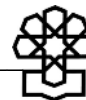
وظایف و اختیارات مجمع عمومی به قرار زیر است:

۱. تصویب بودجه سالانه،
 ۲. تصویب ترانزنامه،
 ۳. تصویب سرمایه‌گذاری در شرکت‌های تابعه،
 ۴. پیشنهاد پنج نفر اعضای انتخابی شورای عالی به هیئت وزیران،
 ۵. انتخاب مدیرعامل،
 ۶. انتخاب بازرس.
- تبصره - سایر اختیارات و وظایف مجمع عمومی در اساسنامه تعیین خواهد شد.

ماده (۱۱)

شورای عالی از اشخاص زیر تشکیل می‌شود:

۱. وزیر اطلاعات که ریاست شورا را عهده‌دار خواهد بود،
۲. وزیر فرهنگ و هنر،
۳. وزیر علوم و آموزش عالی،
۴. وزیر آموزش و پرورش،
۵. وزیر کار و امور اجتماعی،
۶. وزیر تعاون و امور روستاها،

۷. پنج نفر از شخصیت‌های برجسته فرهنگی و علمی و اجتماعی که به پیشنهاد مجمع عمومی از طرف هیئت وزیران انتخاب و به فرمان همایونی منصوب می‌شوند.
تبصره - وظایف و اختیارات شورای عالی در اساسنامه سازمان تعیین خواهد شد.

ماده (۱۲)

دولت هر سال به تناسب نیازمندی‌های سازمان اعتبار لازم به‌عنوان کمک در بودجه کل کشور منظور خواهد نمود.

ماده (۱۳)

اعتبار حقوق و عوارض گمرکی و سود بازرگانی مربوط به ماشین‌آلات و ابزار و وسایل کار مربوط به مراکز رادیو تلویزیون که سازمان از خارج از کشور و برای خود وارد می‌کند جمعاً و خرجاً همه‌ساله در بودجه کل کشور منظور خواهد شد.

تبصره - کلیه لوازم تلویزیون که بعد از نصب و به‌کار افتادن دستگاه فرستنده تلویزیون موضوع ماده واحده مصوب ۱۳۳۷/۴/۲۹ و تا آخر سال ۱۳۴۶ به کشور وارد و بنا به تشخیص و اجازه وزارت پست و تلگراف برای مصرف تلویزیون ایران از گمرک مرخص شده است مشمول معافیت ماده واحده مزبور می‌باشد.

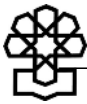
ماده (۱۴)

سازمان از پرداخت هرگونه عوارض شهرداری معاف است و مشمول معافیت مذکور در ماده (۲۶) قانون نوسازی و عمران شهری نیز خواهد بود.

تبصره - در صورتی که حق‌الثبت سازمان و همچنین شرکت‌هایی که با سرمایه سازمان تشکیل و یا سازمان در آنها سهام می‌شود نسبت به سرمایه متعلق به سازمان از یک میلیون ریال تجاوز کند نسبت به مازاد بر یک میلیون ریال بخشوده خواهد بود.

ماده (۱۵)

سازمان و شرکت‌های تابع آنکه تمام سهام آنها متعلق به سازمان باشد برای مدت ده سال از پرداخت مالیات بر درآمد معاف خواهند بود.

ماده (۱۶)

مانده اعتبارات سال ۱۳۵۰ مربوط به شبکه رادیویی کشور و سازمان تلویزیون ملی ایران به پیشنهاد وزارت اطلاعات پس از تصویب هیئت وزیران به عنوان کمک در اختیار سازمان گذارده خواهد شد.

ماده (۱۷)

به سازمان اجازه داده می‌شود از حقوقی که به موجب ماده (۹) قانون حمایت حقوق مؤلفان، مصنفان و هنرمندان به وزارت اطلاعات داده شده است استفاده کند.

ماده (۱۸)

وزارت اطلاعات مکلف است اساسنامه سازمان را با رعایت این قانون و قانون تأسیس وزارت اطلاعات مصوب اسفندماه ۱۳۴۲ ظرف سه ماه از تاریخ تصویب این قانون تنظیم نماید تا پس از تصویب هیئت وزیران به مورد اجرا گذاشته شود تا زمانی که اساسنامه آیین‌نامه‌های اجرایی این قانون به تصویب نرسیده سازمان به موجب اساسنامه سازمان تلویزیون ملی ایران و آیین‌نامه‌های مربوط اداره خواهد شد.

ماده (۱۹)

از تاریخ تصویب این قانون آن قسمت از قوانین و مقررات مربوط به کار و فعالیت رادیو و تلویزیون و تشکیلات مربوط به آنها که مغایر با این قانون می‌باشد ملغی است.

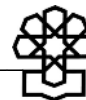
ماده (۲۰)

وزیر اطلاعات در برابر مجلسین و دولت مسئول سازمان رادیو تلویزیون ملی ایران خواهد بود. قانون فوق مشتمل بر بیست ماده و پنج تبصره پس از تصویب مجلس شورای ملی در جلسه روز یکشنبه ۱۳۵۰/۳/۲۳ در جلسه روز شنبه بیست و نهم خردادماه یک هزار و سیصد و پنجاه شمسی به تصویب مجلس سنا رسید.

رئیس مجلس سنا جعفر شریف‌امامی

اصل فرمان همایونی و قانون در دفتر نخست‌وزیر است

از طرف نخست‌وزیر محمود کشفیان

قانون اداره صداوسیما جمهوری اسلامی ایران

مصوب: ۱۳۵۹/۱۰/۸

مرجع تصویب: مجلس شورای اسلامی

ماده (۱)

در اجرای اصل یکصد و هفتاد و پنجم قانون اساسی، سازمان صداوسیما جمهوری اسلامی ایران سازمانی است مستقل و مستقیماً زیر نظر قوای سه‌گانه «قضائیه، مقننه و مجریه» و بدین منظور هریک از قوا یک نماینده تعیین و به صورت شورای سرپرستی سازمان را اداره خواهند نمود.

ماده (۲)

نماینده هریک از قوای سه‌گانه به ترتیب زیر تعیین می‌شود:

الف) نماینده قوه قضائیه، به وسیله شورای عالی قضایی با اکثریت مطلق آرا.

ب) نماینده قوه مجریه، بر اساس اصل یکصد و بیست و ششم قانون اساسی توسط هیئت دولت تعیین و به اطلاع رئیس‌جمهور می‌رسد.

ج) نماینده قوه مقننه، داوطلبان واجد شرایط از مجلس یا به معرفی یکی از نمایندگان از خارج ظرف پنج روز پس از اعلام مجلس خود را به کمیسیون ارشاد معرفی و کمیسیون اسامی آنان را به مجلس تسلیم، یک نفر با اکثریت مطلق آرا انتخاب می‌شود.

تبصره «۱» - مدت تعیین نمایندگان در دوره اول حداکثر ۱۵ روز پس از اعلام مجلس و در دوره‌های بعدی ۱۵ روز قبل از انقضای دوره شورای سرپرستی می‌باشد.

تبصره «۲» - هریک از قوای سه‌گانه یک نفر واجد صلاحیت را به عنوان علی‌البدل نماینده خود تعیین می‌نماید.

تبصره «۳» - چنانچه نماینده هریک از قوا برخلاف خط‌مشی کلی مصوب عمل کند قوه مربوطه او را عزل و تا ۱۵ روز شخص واجد شرایط را تعیین می‌نماید.

ماده (۳)

نمایندگان منتخب قوای سه‌گانه باید دارای شرایط زیر باشند:

الف) مسلمان و آگاه و ملتزم به وظایف دینی،

ب) اعتقاد و التزام به اصل ولایت فقیه، طبق قانون اساسی،

ج) آگاهی کافی از سیاست داخلی و خارجی و مسائل روز و اوضاع بین‌المللی،

د) حسن سابقه.

ماده (۴)

نمایندگان قوای سه‌گانه برای دو سال تعیین می‌شوند.

ماده (۵)

وظایف شورای سرپرستی:

الف) تهیه، تنظیم و تصویب اساسنامه سازمان صداوسیما و آیین‌نامه داخلی که در آن همه جهات لازم برای سازماندهی و اداره آن، وظایف و اختیارات هر واحد سازمانی و هر عضو مشخص شود.

ب) تنظیم خط‌مشی کلی سازمان و اصول برنامه‌ها در جهت نشر اسلام و تقویت ایمان و بالا بردن آگاهی مردم نسبت به معارف اصیل اسلامی و اهداف و سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران با رعایت کامل موازین اسلامی و قانون اساسی و سیاست کلی فرهنگی، اداری، اقتصادی، نظامی و سیاست خارجی کشور.

ج) بند «ب» باید ظرف یک‌ماه از تاریخ تشکیل شورای سرپرستی تهیه شود و با رعایت اصل هفتادوچهارم قانون اساسی برای بررسی و تصویب به مجلس شورای اسلامی تقدیم گردد.

د) تعیین مدیرعامل با اکثریت آرا از افراد خارج از خود و حداکثر ظرف مدت یک‌ماه می‌باشد.

ه) بررسی و تأیید بودجه سالانه که به‌وسیله مدیرعامل پیشنهاد می‌شود.

و) نظارت مستقیم و فعال بر امور جاری سازمان و برنامه‌ها از جهت انطباق با بند «ب» و حضور حقوقی در سازمان به‌منظور جوابگویی در برابر مسئولیت‌های محوله و اقدام فوری برای جلوگیری از تخلفات و انحرافات از طریق مدیرعامل.

ز) رسیدگی به شکایات و پاسخ به آنها و اقدام فوری برای رفع نواقص.

ح) شورای سرپرستی باید اساسنامه سازمان را جهت تصویب نهایی با رعایت اصل هفتادوچهارم قانون اساسی به مجلس شورای اسلامی تقدیم نماید.

ماده (۶)

جلسات شورای سرپرستی با حضور سه نفر رسمیت دارد و کلیه مصوبات آن با اکثریت آرا معتبر است.

ماده (۷)

مدیرعامل و معاونان باید شرایط زیر را دارا باشند:

- الف) مسلمان، آگاه به معارف اصیل اسلامی و التزام عملی به وظایف دینی،
- ب) اعتقاد و التزام به اصل ولایت فقیه طبق قانون اساسی،
- ج) آگاهی کافی از سیاست داخلی و خارجی و مسائل روز و اوضاع بین‌المللی،
- د) قدرت مدیریت و تخصص نسبی و اطلاعات لازمه،
- هـ) حسن سابقه.

ماده (۸)

وظایف و اختیارات مدیرعامل:

- الف) اداره همه امور جاری سازمان، مشتمل بر تهیه طرح‌ها و برنامه‌ها و اجرای آنها و استخدام و نصب و عزل معاونان و کارکنان، با رعایت کامل صلاحیت افراد به‌ویژه از جنبه‌های دینی و اخلاقی،
- ب) اجرای مصوبات شورای سرپرستی.

ماده (۹)

مدیرعامل در برابر شورای سرپرستی مسئول است.

قانون فوق مشتمل بر ۹ ماده و ۳ تبصره در جلسه روز دوشنبه هشتم دی‌ماه یک‌هزار و سیصد و پنجاه‌ونهم شمسی به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده و شورای محترم نگهبان آن را تأیید نموده است.

رئیس مجلس شورای اسلامی اکبر هاشمی

قانون خطمشی کلی و اصول برنامه‌های سازمان صداوسیما جمهوری اسلامی ایران

مصوب: ۱۳۶۱/۴/۱۷

مرجع تصویب: مجلس شورای اسلامی

فصل اول - اصول کلی

نظر به اینکه خط حاکم بر صداوسیما جمهوری اسلامی ایران باید با توجه به اهداف نظام جمهوری اسلامی ایران و نقش این رسانه همگانی تعیین شود، مواد زیر به‌عنوان اصول عام و کلی خطمشی این سازمان اعلام می‌گردد:

ماده (۱)

حاکمیت اسلام بر کلیه برنامه‌ها و پرهیز از پخش برنامه‌هایی که مخالف معیارهای اسلامی باشد.

ماده (۲)

حاکمیت روح انقلاب و قانون اساسی بر کلیه برنامه‌ها که در شعار استقلال، آزادی، جمهوری اسلامی متبلور است.

ماده (۳)

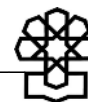
تحقق بخشیدن به بینش مقام رهبری به‌عنوان ولی‌فقیه در تمامی ابعاد آن در برنامه‌های رادیو تلویزیون در جهت اجرای اصول یاد شده.

ماده (۴)

زمینه‌سازی برای رسیدن به خودکفایی و تحقق کامل سیاست مستقل نه شرقی، نه غربی در همه ابعاد سیاسی، اقتصادی، نظامی و فرهنگی آن در چارچوب قوانین جمهوری اسلامی.

ماده (۵)

صداوسیما باید به‌مثابه یک دانشگاه عمومی به گسترش آگاهی و رشد جامعه در زمینه‌های گوناگون مکتبی، سیاسی، اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و نظامی کمک نماید.

ماده (۶)

ارج نهادن به حیثیت انسانی افراد و پرهیز از هتک حرمت آنان طبق ضوابط اسلامی.

ماده (۷)

صداوسیما جمهوری اسلامی متعلق به تمامی ملت است و باید منعکس‌کننده زندگی و احوال تمامی اقوام و اقشار مختلف کشور باشد. بدیهی است که در این میان تکیه اصولی باید بر اکثریت‌های اعتقادی (مسلمانان)، اقتصادی (مستضعفان) و سنی (کودکان و نوجوانان) باشد.

ماده (۸)

به‌موجب آیه شریفه «واعتصموا بحبل الله جمیعاً و لاتفرقوا» حرکت کلی صداوسیما باید در جهت وحدت، الفت و انسجام هرچه بیشتر جامعه و بر حذر داشتن مردم از پراکندگی و تفرقه باشد.

ماده (۹)

پذیرش انتقادات و نظرات سازنده مردم و ایجاد رابطه متقابل با جامعه و منظور داشتن این وسیله به‌صورت جزئی از کل نظام اجتماعی جهت غنی کردن برنامه‌ها و نفی تأثیر یک‌جانبه.

ماده (۱۰)

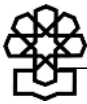
سازمان موظف است به‌منظور نفوذ در اندیشه و احساس جامعه، پیام خود را حتی‌الامکان با استفاده از بیان غیرمستقیم و در قالب‌های جذاب و هنری، متناسب با احوال و روحیات اقشار مختلف جامعه عرضه نماید.

ماده (۱۱)

تلاش در جهت رشد و شکوفایی استعدادهای انسانی و بارور ساختن خلاقیت‌های فکری و هنری.

ماده (۱۲)

تقویت روحیه، امید، اعتماد، تلاش، ایثار و استقامت در جامعه و توجه به نیازهای معنوی و روحی مردم.

ماده (۱۳)

گسترش و توزیع عادلانه پوشش صدا و تصویر با توجه به اولویت‌های فرهنگی، سیاسی و جغرافیایی.

ماده (۱۴)

زمینه‌سازی برای سرعت بخشیدن به اجرای برنامه‌های قوای سه‌گانه کشور.

ماده (۱۵)

صداوسیما جمهوری اسلامی زبان گویای ملت و چشم و گوش حساس کشور است، از این رو وظیفه دارد خواست‌ها، نیازها و مشکلات مردم را به اطلاع مسئولین برساند و مردم را در جریان کامل فعالیت‌ها، برنامه‌ها، پیشرفت‌ها و مشکلات نهادهای قانونی کشور قرار دهد و در جهت برقراری تفاهم و ارتباط هرچه عمیق‌تر مسئولین و اقشار مختلف مردم تلاش نماید.

فصل دوم - مسائل خبری**ماده (۱۶)**

صداوسیما با حضور دائمی خود در جامعه باید همواره منعکس‌کننده صدیق وقایع و رویدادهای مهم اجتماعی باشد و واقعیت‌ها را به اطلاع مردم برساند.

ماده (۱۷)

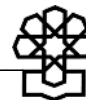
صداوسیما باید رویدادها، فعالیت‌ها و مسائل سراسر کشور را با توجه به اولویت‌های منطقه‌ای به‌طور عادلانه در برنامه سراسری منعکس نماید.

ماده (۱۸)

صداوسیما موظف است آخرین اخبار و اطلاعات صحیح و مهم کشور و جهان را که مفید و مورد نظر اکثریت مردم باشد، به‌صورتی کوتاه و گویا منتشر نماید.

ماده (۱۹)

در کلیه برنامه‌ها به‌ویژه اخبار، مسائلی که حاوی نکات زیر باشد، قابل پخش نیست:
الف) جزء اسرار نظامی، سیاسی، اقتصادی کشور محسوب شود و یا بر اثر انتشار مورد

سوءاستفاده دشمن قرار گیرد.

ب) تهمت به نهادها و ارگان‌های رسمی کشور و گروه‌ها و جمعیت‌ها و احزابی باشد که طبق قانون احزاب فعالیت آنها قانونی است.

ج) پخش آن موجب فساد اخلاق و هتک حرمت جامعه گردد «ان الذین یحبون ان تشیع الفاحشه فی الذین آمنوا...»

د) انتشار آن موجب لطمه زدن به احساسات دینی، وحدت ملی و ایجاد تشنج در جامعه گردد.

هـ) برای گروه‌های منحرف و ضدانقلاب جنبه تبلیغی داشته باشد.

و) به روابط دوستانه با کشورهای برادر و دوست لطمه وارد کند یا موجب اخلال در روابط خارجی ایران گردد.

ماده (۲۰)

تلاش در جهت کسب اخبار و اطلاعات صحیح جهانی و رهایی از انحصار خبری خبرگزاری‌های صهیونیستی و امپریالیستی جهانی.

فصل سوم - مسائل عقیدتی

ماده (۲۱)

بالا بردن سطح بینش اسلامی مردم و آشنا ساختن اقشار مختلف جامعه با اصول، مبانی و احکام اسلام به شیوه‌ای رسا و بدون ابهام.

ماده (۲۲)

تبلیغ و اشاعه فرهنگ اصیل اسلامی با بهره‌گیری از دیدگاه‌های روحانیت آگاه، دانشمندان حوزه‌های علمیه و اسلام‌شناسان وارسته.

ماده (۲۳)

کوشش در جهت گسترش فرهنگ غنی اسلامی و انقلاب اسلامی در منطقه و جهان از طریق تولید برنامه‌های مفید و عرضه آن در سطح جهانی.

ماده (۲۴)

معرفی فلسفه، عرفان و حقوق اسلامی و نقد و بررسی مکاتب مشابه در جهان.

ماده (۲۵)

تشکیل جلسات مناظره و احتجاج و برخورد سازنده با صاحبان مکاتب و اندیشه‌های غیراسلامی و انحراف براساس آیه شریفه «ادع الی سبیل ربک بالحکمه و الموعظه الحسنه و جادلهم بالتی هی احسن».

ماده (۲۶)

روشن کردن اذهان عمومی نسبت به بدعت‌ها و انحرافات عقیدتی به‌موجب روایت «اذا ظهرت البدع فعلى العالم ان يظهر علمه و الا فعليه لعنة الله».

فصل چهارم - برنامه‌های فرهنگی**ماده (۲۷)**

تلاش برای جایگزینی نظام ارزشی اسلامی به‌جای نظام ارزشی شرق و غرب و مبارزه با عوارض و آثار باقیمانده فرهنگ طاغوتی.

ماده (۲۸)

تلاش در جهت تسریع انقلاب فرهنگی و بازگشت به هویت اسلامی خویش.

ماده (۲۹)

کوشش در ایجاد محیط مساعد برای تعالی انسان و رشد فضائل اخلاقی، تزکیه نفس و بسط معنویت در جامعه.

ماده (۳۰)

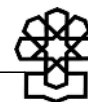
شناخت و معرفی ادبیات و هنر پویا و اخلاق در فرهنگ اسلامی و سایر فرهنگ‌ها و نقش مؤثر آنها در تحولات و دگرگونی‌ها و رشد انسان و جامعه.

ماده (۳۱)

برقراری مناسبات فرهنگی دوجانبه برنامه‌های رادیو - تلویزیونی با کشورهای دیگر بر پایه حفظ استقلال.

ماده (۳۲)

تلاش برای اشاعه و معرفی هنر متعهد و مردمی و تغییر هنر مبتذل به هنر متعهد و انقلابی که پاسخگوی نیاز فطری انسان باشد.

ماده (۳۳)

بالا بردن سطح دانش عمومی و تشویق و ترغیب به علوم و تکنولوژی متناسب با رشد جامعه و معرفی آنها به ویژه سیستم‌های ساده علمی در کشور.

ماده (۳۴)

تقویت انگیزه‌های ابتکار و خلاقیت در مردم از طریق تشویق محققان و مخترعین و نمایش ابتکارات و اختراعات آنان.

ماده (۳۵)

اجرای برنامه‌های تفریحی سالم و شادی‌آفرین به منظور بارور ساختن اوقات فراغت مردم و تأمین شادابی و سلامت تن و روان.

ماده (۳۶)

اولویت دادن به ورزش‌هایی که علاوه بر سلامتی جسم نقش مقدماتی برای تمرین‌های رزمی و آمادگی‌های دفاعی دارد.

ماده (۳۷)

پرهیز از ترویج ورزش‌ها و سرگرمی‌هایی که با معیارهای اسلامی مخالفت دارد.

ماده (۳۸)

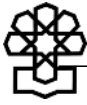
تلاش در بر حذر داشتن نسل جوان از سرگرمی‌های زیان‌بخش و اعتیادهای مضر و خطرناک.

فصل پنجم - برنامه‌های اجتماعی**ماده (۳۹)**

با توجه به نقش اساسی توده‌های مردم در انقلاب، سازمان باید به‌طور فعال و گسترده مردم را در صحنه مسائل اجتماعی و سیاسی کشور نگه دارد تا سازندگان انقلاب خود تداوم‌بخش آن باشند.

ماده (۴۰)

در جهت تحقق رسالت «امر به معروف و نهی از منکر» در جامعه صداوسیما باید روحیه انتقاد سالم

و سازنده و انتقادپذیری متواضعانه را در مردم، مسئولین و دست‌اندرکاران ایجاد کند، انتقادات مردم از مسئولین و توقعات آنها از مردم را بازگو نماید و با نفی روش‌های تخریبی و ضداسلامی زمینه مناسبی برای جلسات بحث و گفتگوی آزاد و برخورد سالم اندیشه‌ها فراهم آورد تا مردم خود به انتخاب «احسن» بپردازند.

ماده (۴۱)

تلاش در جهت توسعه و تحکیم برادری اسلامی بین همه مذاهب و فرق اسلامی و همبستگی با اقلیت‌های دینی که در قانون اساسی به رسمیت شناخته شده‌اند.

ماده (۴۲)

ایجاد زمینه‌های رشد فکری و به‌وجود آمدن امکان تحلیل و نقد، ریشه‌یابی، پیگیری و واقع‌بینی در مسائل اجتماعی.

ماده (۴۳)

ایجاد زمینه جهت جایگزینی روابط انسان‌ساز اسلامی در جامعه و تصحیح روابط اجتماعی.

ماده (۴۴)

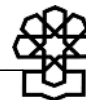
آموزش عمومی جهت آشنایی مردم با حقوق فردی و اجتماعی، قانون اساسی و قوانین مدنی و جزایی کشور.

ماده (۴۵)

بیان و تشریح مقام والای زن از دیدگاه اسلام و شناساندن ارزش واقعی وی به‌منظور بازگشت به اصالت اسلامی خویش و همچنین زمینه‌سازی برای از بین بردن ارزش‌های کاذب و جایگزینی فضیلت‌های اخلاقی در خانواده‌ها و کمک به تحکیم و انسجام روابط خانوادگی.

ماده (۴۶)

ارج نهادن به فضیلت‌ها و فداکاری‌ها و زنده نگاه داشتن خاطره غرورآفرین شهیدان اسلام و جانبازان انقلاب که سازنده و تداوم‌بخش انقلاب اسلامی بوده و بر تارک افتخارات اسلامی و ایران می‌درخشند.

ماده (۴۷)

تأکید بر آموزش عمومی مردم نسبت به اصول بهداشت و شیوه‌های پیشگیری درمانی.

فصل ششم - برنامه‌های سیاسی**ماده (۴۸)**

سازمان موظف است در جهت ایجاد و تقویت زمینه‌های فکری و اخلاقی برای اجرای کامل قانون اساسی که ترسیم‌کننده خطوط اساسی نظام جمهوری اسلامی است تلاش نماید.

ماده (۴۹)

تلاش در جهت ایجاد زمینه‌های استقرار هرچه بیشتر نظم در سایه حاکمیت قانون و نفی هرگونه حرکت غیرقانونی در کشور.

ماده (۵۰)

سعی در جهت ارائه بینش سیاسی مکتبی به مردم، شناساندن اوضاع سیاسی بین‌المللی و موقعیت استکبار جهانی و ملل مستضعف.

ماده (۵۱)

تأکید بر هویت اسلامی انقلاب و خصیصه ضداستکباری آن و افشای تلاش‌های دشمن در تغییر این هویت.

ماده (۵۲)

آگاه ساختن مردم نسبت به نقشه‌های شیطانی استعمارگران جهانی و عوامل داخلی آنان در جهت تضعیف یا به انحراف کشاندن انقلاب.

ماده (۵۳)

بررسی مقایسه‌ای انقلاب‌های جهان و معرفی ماهیت و عملکرد جنبش‌های آزادیبخش جهانی.

ماده (۵۴)

کلیه فعالیت‌های سازمان در مورد مواد (۴۹) تا (۵۳) باید در چارچوب اصول و خط‌مشی سیاسی اتخاذ شده از طرف قوای سه‌گانه جمهوری اسلامی ایران انجام بگیرد.

ماده (۵۵)

وظایف سازمان در رابطه با احزاب و جمعیت‌های سیاسی:

الف) تلاش در جهت برگزاری بحث‌های آزاد و آموزنده میان احزاب و سازمان‌های سیاسی قانونی کشور که در درجه اول به روشن شدن بینش‌های اصیل سیاسی اسلامی و در درجه بعد به تفاهم سیاسی میان این گروه‌ها و برخورد سالم آنها با یکدیگر کمک کند.

ب) افشای فعالیت‌ها، توطئه‌ها و شیوه عملکرد گروه‌های ضدانقلاب و ستون پنجم دشمن و آشنا ساختن مردم با ماهیت فکری و عملی آنان.

ماده (۵۶)**سیاست تبلیغاتی خارجی**

الف) جهانخواران و دولت‌های متخاصم: صداوسیما باید ماهیت و موضع خصمانه این دولت‌ها و سیاست‌های سلطه‌گرانه و بلوک‌بندی‌های اقتصادی و نظامی را که سازنده این سیاست‌ها هستند به شیوه‌های منطقی و سازش‌پذیر افشا نماید.

ب) دولت‌های چندچهره: در قبال این‌گونه دولت‌ها که به‌ظاهر اظهار دوستی کرده و در باطن به دشمنان انقلاب کمک می‌کنند باید برخورد اخطاردهنده و هشدارآمیز توأم با جذب، نمود تا به‌تدریج در موضع انفعالی قرار گرفته و از گسترش جبهه دشمن جلوگیری به‌عمل آید.

ج) دولت‌های بی‌تفاوت نسبت به انقلاب: در قبال این‌گونه رژیم‌ها باید موضع روشن‌گرانه داشت و با تشریح و معرفی ویژگی‌های انقلاب باید آنان را در موضع حمایت از انقلاب قرار داد.

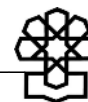
د) دولت‌های دوست: در قبال این‌گونه دولت‌ها که عمدتاً از پایگاه مردمی برخوردارند باید با ایجاد زمینه همبستگی بیشتر به تحکیم روابط دو کشور در جهت تحقق هدف‌های مشترک حرکت نمود.

هـ) دولت‌های اسلامی: در رابطه با دولت‌های اسلامی حرکت تبلیغاتی سازمان در جهت ایجاد وحدت در زمینه تحقق جبهه جهانی اسلامی خواهد بود.

و) جنبش‌های آزادیبخش: صداوسیما جمهوری اسلامی ایران باید در جهت معرفی و حمایت از کلیه جنبش‌های ضداستکباری و مستقل که دارای پایگاه مردمی باشند بکوشند. بدیهی است که نهضت‌های اصیل اسلامی از اولویت برخوردارند.

ز) ملت‌ها: ملت‌ها باید به‌صورت عام جدا از سیاست دولت‌های حاکم مورد توجه قرار گیرند. با توجه به ماهیت انقلاب اسلامی ایران که تحولی بنیادی در زمینه‌های فکری و فرهنگی جامعه است، اشاعه آن نیز از طریق تسخیر اندیشه‌ها و تحول فکری و فرهنگی ملت‌ها امکانپذیر است.

سازمان به‌منظور نشر دعوت رهایی‌بخش اسلام و زمینه‌سازی برای آزادی همه مستضعفان

جهان از سلطه مستکبران باید با معرفی اسلام به مثابه تنها مکتب اصیل انقلابی و رهایی بخش در جهت ایجاد وحدت فرهنگی و صدور انقلاب اسلامی به مسلمانان و مردم جهان بکوشد و متقابلاً مردم ایران را با فرهنگ و مبارزات آنان آشنا سازد.

تبصره - کلیه فعالیت‌های سازمان درباره ماده (۵۵) باید در چارچوب ضوابط و اصول سیاست خارجی که از طرف جمهوری اسلامی ایران تعیین می‌شود انجام گیرد.

فصل هفتم - خطوط کلی در زمینه‌های اقتصادی

ماده (۵۷)

زمینه‌سازی برای از بین بردن روابط ظالمانه و استثمار و تحکیم روابط عادلانه اقتصادی در کشور طبق سیاست اقتصادی جمهوری اسلامی ایران.

ماده (۵۸)

جلب مشارکت عمومی مردم جهت همکاری در گسترش برنامه‌های تولیدی و بر حذر داشتن آنان از زندگی مصرفی و تجملی.

ماده (۵۹)

زمینه‌سازی برای توسعه تولیدات کشاورزی، دامی و صنعتی در جهت رسیدن به خودکفایی.

ماده (۶۰)

توجه خاص به آموزش حرفه‌ای کارگران و کشاورزان که سنگ زیربنای تولید کشور محسوب می‌شوند.

فصل هشتم - امور اداری

ماده (۶۱)

زمینه‌سازی برای تغییر نظام پیچیده قرطاس‌بازی اداری در سطح کشور و ایجاد نظام اداری ساده و منسجم، متناسب با روند حرکت انقلاب اسلامی ایران.

ماده (۶۲)

زمینه‌سازی برای ایجاد روابط اخلاقی بین مسئولین اداری و مردم و آموزش مردم در نحوه مراجعه صحیح به ادارات و سازمان‌های دولتی.

فصل نهم - امور نظامی

ماده (۶۳)

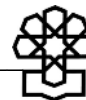
کمک به آمادگی رزمی عمومی از طریق آموزش نظامی و تقویت ارتش بیست میلیون.

ماده (۶۴)

توجه به آموزش مکتبی و تقویت روحیه نیروهای مسلح.

ماده (۶۵)

تلاش در جهت حفظ وحدت و هماهنگی کلیه نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران.
قانون فوق مشتمل بر مقدمه و ۶۵ ماده و ۱ تبصره در جلسه روز پنجشنبه هفدهم تیرماه یک‌هزار و سیصد و شصت و یک مجلس شورای اسلامی تصویب و به تأیید شورای نگهبان رسیده است.

اساسنامه سازمان صداوسیما جمهوری اسلامی ایران

مصوب: ۱۳۶۲/۷/۲۷

مرجع تصویب: مجلس شورای اسلامی

در اجرای اصل یکصد و هفتاد و پنجم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و سایر اصول قانون اساسی که به رسانه‌های گروهی (رادیو و تلویزیون) اشاره دارد و همچنین قانون اداره صداوسیما جمهوری اسلامی ایران مصوب هشتم دی ماه یک هزار و سیصد و پنجاه و نه مجلس شورای اسلامی اساسنامه صداوسیما جمهوری اسلامی ایران که در این اساسنامه اختصاراً «سازمان» نامیده می‌شود به شرح زیر می‌باشد:

فصل اول - کلیات

ماده (۱)

سازمان به موجب قانون اداره صداوسیما جمهوری اسلامی ایران سازمانی است مستقل و زیر نظر مشترک قوای سه‌گانه کشور که بر طبق قانون اداره صداوسیما جمهوری اسلامی ایران، قانون خط‌مشی و مفاد این اساسنامه اداره می‌شود.

ماده (۲)

سازمان و واحدهای تابع و مؤسسات اداری وابسته به آن از لحاظ اداری مالی و استخدامی تابع قانون اداره صداوسیما جمهوری اسلامی ایران و مقررات این اساسنامه می‌باشند، لکن شرکت‌های متعلق یا وابسته به سازمان، تابع اساسنامه‌های مربوط (که به تصویب شورای سرپرستی می‌رسد) خواهند بود و در مواردی که اساسنامه‌های مربوطه مسکوت باشد طبق قانون تجارت عمل خواهد شد.

ماده (۳)

هریک از اعضای شورای سرپرستی در انجام وظایف محوله منعکس‌کننده نظرات قوه مربوطه می‌باشد.

ماده (۴)

نظرات قوای سه‌گانه کشور در رابطه با سازمان منحصرأ از طریق نمایندگان مربوطه در شورای سرپرستی اعمال خواهد شد.

ماده (۵)

نظرات قوه مقننه از طریق رئیس مجلس و نظرات قوه مجریه از طریق رئیس‌جمهور و نظرات قوه قضائیه از طریق رئیس دیوان عالی کشور به شورای سرپرستی منتقل خواهد شد.

ماده (۶)

مرکز اصلی سازمان در تهران است و سازمان می‌تواند با تصویب شورای سرپرستی در هر منطقه از کشور با توجه به اولویت‌های فرهنگی، سیاسی و جغرافیایی مبادرت به ایجاد مراکز رادیویی و تلویزیونی کند و یا در خارج از کشور با رعایت موازین سیاست خارجی کشور دفاتر نمایندگی ایجاد نماید.

ماده (۷)

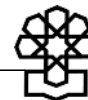
تأسیس فرستنده و پخش برنامه‌های رادیویی و تلویزیونی در هر نقطه کشور در انحصار این سازمان بوده و چنانچه اشخاص حقیقی یا حقوقی اقدام به تأسیس یا بهره‌برداری از چنین رسانه‌هایی کنند از ادامه کار آنان جلوگیری به عمل آمده و تحت تعقیب قانونی قرار خواهند گرفت.

ماده (۸)

دارایی سازمان عبارت است از کلیه حقوق و دارایی‌های «سازمان رادیو و تلویزیون ملی ایران سابق» اعم از امتیازات، اموال منقول و غیرمنقول، سهام و سرمایه‌ها در شرکت‌های دولتی و غیردولتی، مطالبات، وجوه نقدی و سپرده‌ها و تأسیسات و نظایر آن. سازمان همچنین جانشین قانونی «سازمان رادیو و تلویزیون ملی ایران سابق» در مورد کلیه حقوق و تعهدات آن می‌باشد.

فصل دوم - هدف‌ها، وظایف و اختیارات**ماده (۹)**

هدف اصلی سازمان به‌عنوان یک دانشگاه عمومی نشر فرهنگ اسلامی، ایجاد محیط مساعد برای تزکیه و تعلیم انسان و رشد فضائل اخلاقی و شتاب بخشیدن به حرکت تکاملی انقلاب اسلامی در سراسر جهان می‌باشد. این هدف‌ها در چارچوب برنامه‌های ارشادی، آموزشی، خبری و تفریحی تأمین می‌گردد. مشروح هدف‌ها و برنامه‌های سازمان در زمینه‌های گوناگون در خط‌مشی و اصول برنامه‌های سازمان مصوب مجلس شورای اسلامی ذکر شده است.

ماده (۱۰)

به منظور بهره‌برداری بیشتر از امکانات موجود سازمان و شناسایی و جذب استعداد‌های هنری موجود جامعه، سازمان می‌تواند با هماهنگی وزارت ارشاد اسلامی به تشکیل واحدها و گروه‌های فرهنگی، هنری، تحقیقاتی و نیز تأسیس سالن‌های نمایش و ایجاد نمایشگاه‌ها اقدام کند.

ماده (۱۱)

سازمان باید از طریق تولید برنامه‌های مفید رادیو تلویزیونی و عرضه آن در سطح جهانی به گسترش مبادلات و ارتباطات بین‌المللی با رعایت موازین اسلامی اقدام نماید.

ماده (۱۲)

به منظور تأمین نیروی انسانی مورد نیاز در رشته‌های هنری و تخصص‌های فنی، سازمان موظف است به تکمیل و گسترش دانشکده صداوسیما جمهوری اسلامی در حد نیاز بپردازد.

ماده (۱۳)

سازمان می‌تواند آن رشته از فعالیت‌های خود را که مقتضی بداند به صورت شرکت اداره کند یا در شرکت‌های دیگر دولتی یا غیردولتی که موضوع آن در زمینه فعالیت‌های سازمان است سرمایه‌گذاری و مشارکت کند.

فصل سوم - ارکان سازمان**ماده (۱۴)**

سازمان دارای ارکان زیر است:

۱. شورای سرپرستی،

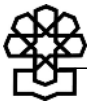
۲. مدیرعامل.

ماده (۱۵)

نحوه انتخاب اعضای شورای سرپرستی و چگونگی رسمیت یافتن جلسات و اعتبار مصوبات شورای سرپرستی برابر قانون اداره صداوسیما جمهوری اسلامی ایران می‌باشد.

تبصره «۱» - اعضای اصلی شورای سرپرستی به استثنای شغل نمایندگی مجلس شورای

اسلامی برای نماینده قوه مقننه حق داشتن شغل دیگری را ندارند.

تبصره «۲» - شورای سرپرستی موظف است در اولین نشست یکی از اعضا را به مدت ۶ ماه به عنوان دبیر شورا انتخاب نماید. کلیه مکاتبات شورا به امضای دبیر خواهد بود و تجدید انتخاب وی بلامانع است.

تبصره «۳» - جلسات شورای سرپرستی هر هفته حداقل دو بار تشکیل می‌شود و در صورت لزوم جلسات فوق‌العاده تشکیل خواهد شد.

تبصره «۴» - اعضای علی‌البدل شورای سرپرستی موظفند حداقل هفته‌ای یکبار در جلسات شورا شرکت نمایند. بدیهی است می‌توانند در همه جلسات حضور داشته و اظهار نظر نمایند، ولی در صورت وجود عضو اصلی، حق رأی نخواهند داشت.

تبصره «۵» - عزل نمایندگان قوه مقننه با پیشنهاد حداقل ۱۵ نفر از نمایندگان و مذاکرات مخالف و موافق حداکثر به مدت دو ساعت و با رأی اکثریت مطلق نمایندگان حاضر صاحب رأی انجام خواهد شد.

ماده (۱۶)

وظایف و اختیارات شورای سرپرستی عبارت است از:

۱. تهیه و تنظیم و اصلاح خط‌مشی کلی و اساسنامه سازمان و اصول برنامه‌ها و تقدیم آن به مجلس شورای اسلامی با رعایت اصل هفتاد و چهارم قانون اساسی.

۲. تهیه و تصویب نمودار تشکیلاتی واحدها، معاونت‌ها و مدیریت‌های مندرج در این قانون و شرح وظایف و مسئولیت‌های آن.

تبصره - ایجاد یا انحلال هر بخش یا پست سازمانی باید به تصویب شورای سرپرستی برسد.

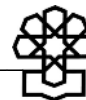
۳. نظارت مستقیم و فعال بر کلیه برنامه‌ها از جهت انطباق با خط‌مشی مصوب و نظارت بر امور جاری سازمان و عملکرد واحدها.

۴. تعیین چارچوب برنامه‌ها و تصویب طرح‌ها و برنامه‌های رادیویی و تلویزیونی براساس خط‌مشی مصوب مجلس شورای اسلامی و ایجاد هماهنگی لازم در زمینه سیاست تبلیغاتی داخلی و خارجی با مقامات مسئول کشور.

۵. انتخاب مدیرعامل با اکثریت آرا برای مدت دو سال و انتخاب مجدد وی بلامانع است.

تبصره - شورای سرپرستی موظف است در صورت فوت، استعفا یا برکناری مدیرعامل، فردی را از داخل یا خارج شورا به عنوان سرپرست جهت انجام وظایف محوله انتخاب و ظرف مدت یک‌ماه مدیرعامل را انتخاب کند.

۶. انتخاب بازرس (حسابرس).

۷. جلوگیری از تخلفات و انحرافات از طریق مدیرعامل و رسیدگی به شکایات و اقدام برای رفع نواقص.
۸. بررسی و تأیید بودجه سالانه که به وسیله مدیرعامل پیشنهاد می‌شود.
۹. بررسی و تصویب آیین‌نامه‌های مالی، معاملاتی، اداری و استخدامی سازمان و شرکت‌های تابعه.
۱۰. بررسی و تصویب گزارش سالانه عملیات، ترازنامه و حساب سود و زیان شرکت‌های تابعه.
۱۱. تصویب سرمایه‌گذاری در شرکت‌های تابعه و اتخاذ تصمیم در مورد پیشنهادهای مربوط به تغییرات سرمایه.
۱۲. بررسی و تصویب اساسنامه شرکت‌ها و مؤسسات تابعه.
۱۳. اتخاذ تصمیم در مورد خرید سهام یا سهم‌الشرکه سایر شرکت‌ها و همچنین اتخاذ تصمیم در مورد فروش این‌گونه سهام یا سهم‌الشرکه و خرید و فروش اوراق و اسناد بهادار دولتی.
۱۴. گزارش عملکرد سازمان هر سه ماه یکبار به قوای سه‌گانه.
۱۵. تأیید صلاحیت‌های مندرج در قانون اداره صداوسیما جمهوری اسلامی ایران در مورد معاونین مدیرعامل.
- تبصره -** عزل و نصب معاونین سازمان و مدیران مراکز شهرستان‌ها و مسئولان دفاتر خارج از کشور به پیشنهاد مدیرعامل و تصویب شورای سرپرستی و حکم مدیرعامل خواهد بود.

ماده (۱۷)

وظایف و اختیارات مدیرعامل به شرح زیر است:

۱. اداره امور سازمان،
۲. تهیه طرح‌ها و برنامه‌های رادیویی و تلویزیونی و تقدیم آن به شورای سرپرستی جهت تصویب،
۳. ایجاد هماهنگی و انسجام بین کلیه واحدها و مراکز سازمان،
۴. اداره امور کارکنان و امور استخدامی اعم از استخدام، عزل و نصب کارکنان و معاونین سازمان طبق قوانین و آیین‌نامه‌های مربوطه.
۵. اجرای کلیه مصوبات شورای سرپرستی،
۶. تهیه و تنظیم بودجه سالیانه جهت ارائه به شورای سرپرستی.
۷. عقد قرارداد با اشخاص حقیقی یا حقوقی و نمایندگی سازمان در مقابل مراجع اداری و قضایی

و انتخاب وکیل با حق توکیل تا یک درجه و پایان دادن به دعاوی از طریق مصالحه و نیز ارجاع به داوری با رعایت اصول هفتاد و هفتم، یکصد و بیست و نهم و یکصد و سی و نهم قانون اساسی.

تبصره - عقد قراردادهای خارجی و ارجاع به داوری باید به تصویب شورای سرپرستی برسد.

۸. ارائه گزارش کتبی عملکرد سازمان هر دو ماه یکبار به شورای سرپرستی.

تبصره «۱» - مدیرعامل می‌تواند به مسئولیت خود قسمتی از اختیارات خود را به هریک از مسئولین حوزه‌های مدیریت سازمان تفویض کند.

تبصره «۲» - مدیرعامل در برابر شورا مسئول است و در کلیه اموری که بر طبق اساسنامه به‌عهده او گذاشته شده است باید پاسخگو باشد.

ماده (۱۸)

بازرس سازمان از بین اشخاص مسلمان، آگاه و ملتزم به وظایف دینی که در امور حسابداری دارای اطلاعات و تجارب کافی باشد از طرف شورای سرپرستی برای مدت دو سال انتخاب می‌شود و تجدید انتخاب او بلامانع است.

تبصره - در صورت فوت یا استعفا یا تغییر شغل و برکناری بازرس شورای سرپرستی ظرف یک‌ماه شخص واجد صلاحیتی را به‌جای او انتخاب خواهد کرد.

ماده (۱۹)

وظایف بازرس (حسابرس) عبارت است از:

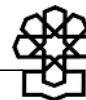
۱. بررسی امور مالی سازمان و ترازنامه و حساب سود و زیان شرکت‌های وابسته و تهیه گزارش‌های لازم جهت ارائه به شورای سرپرستی. گزارش مزبور باید تا پایان خردادماه تسلیم شورای سرپرستی شود.

۲. تطبیق عملیات سازمان با بودجه مصوب.

۳. انجام سایر اقداماتی که طبق قانون تجارت به‌عهده بازرس گذاشته شده است نسبت به شرکت‌های وابسته.

تبصره «۱» - بازرس وظایف خود را طبق آیین‌نامه خاصی که به تصویب شورای سرپرستی می‌رسد انجام خواهد داد.

تبصره «۲» - بازرس جهت انجام وظایف قانونی خود حق مراجعه به واحدها و بررسی کلیه دفاتر و اسناد مالی را دارد، ولی اجرای وظایف محوله نباید مانع جریان عادی کار سازمان گردد.

تبصره «۳» - چنانچه بازرس در جریان رسیدگی تخلفات یا اشتباهاتی را مشاهده نماید مراتب را به اطلاع شورای سرپرستی خواهد رساند.

فصل چهارم - تشکیلات

ماده (۲۰)

شورای سرپرستی در انجام مسئولیت‌های قانونی خود دارای واحدهای زیر می‌باشد:

الف) واحد طرح و برنامه که شورا را در تعیین سیاست‌های برنامه‌ای و بررسی و تصویب کلیه طرح‌های پیشنهادی رادیویی و تلویزیونی یاری می‌دهد.

ب) واحد سیاسی که شورا را در تعیین خط‌مشی‌های مقطعی و ترسیم خطوط سیاسی خبر، تحلیل‌ها و برنامه‌های سیاسی و نظارت بر اجرای آن یاری می‌دهد.

ج) واحد نظارت و ارزشیابی که مسئولیت ارزشیابی و نظارت بر برنامه‌ها از جهت انطباق آنها با خط‌مشی کلی و سیاست‌های تعیین شده را به‌عهده دارد.

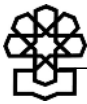
د) واحد تشکیلات که مسئول تهیه، تنظیم و بررسی تشکیلات، شرح وظایف واحدها و کارکنان، آیین‌نامه‌ها و نظامنامه‌های سازمان و تقدیم آن به شورای سرپرستی می‌باشد.

ه) واحد بازرسی که مسئول نظارت بر امور جاری سازمان و رسیدگی به شکایات داخل یا خارج سازمان می‌باشد.

ماده (۲۱)

مدیریت عامل جهت وظایف خود دارای ۶ حوزه معاونت است که عبارتند از:

۱. معاونت امور برنامه‌ها که مسئولیت تهیه کلیه طرح‌ها و برنامه‌های رادیویی و تلویزیونی و ارائه آن به واحد طرح و برنامه و نیز تولید و پخش آن را به‌عهده دارد.
۲. معاونت سیاسی که مسئولیت تهیه، تنظیم و پخش اخبار و گزارش‌ها و ارائه تفسیر و تحلیل‌های سیاسی را به‌عهده دارد. این معاونت کلیه سیاست‌های خبری خود را از واحد سیاسی دریافت می‌کند.
۳. معاونت آموزشی که مسئولیت تربیت نیروی انسانی مورد نیاز سازمان از طریق دانشکده صداوسیما، پشتیبانی برنامه‌ای از طریق فعالیت‌های فرهنگی و انتشاراتی و همچنین بازآموزی کارکنان را به‌عهده دارد.
۴. معاونت فنی که مسئولیت انجام کلیه امور مربوط به تجهیزات فنی سازمان شامل تهیه و تأمین وسایل و دستگاه‌های فنی، نگهداری و تعمیرات، گسترش پوشش رادیویی و تلویزیونی در

- داخل و خارج کشور و بالا بردن کیفیت صدا و تصویر را به عهده دارد.
۵. معاونت مالی و اداری که مسئولیت تنظیم و اجرای بودجه، تأمین نیروی انسانی، امور اداری، حقوقی، خدمات و امور رفاهی و نیز ایجاد هماهنگی بین آنها را به عهده دارد.
۶. معاونت برون مرزی که مسئولیت تهیه طرح‌های رادیویی و تلویزیونی برون مرزی و ارائه آن به واحد طرح و برنامه جهت تصویب و نیز تولید و پخش صداوسیما برون مرزی را به عهده خواهد داشت.

فصل پنجم - امور مالی

ماده (۲۲)

درآمد و منابع اعتبارات سازمان عبارت است از:

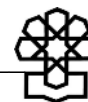
۱. درآمدهای ناشی از واگذاری حق پخش و توزیع محصولات و ارائه خدمات سازمان به اشکال مختلف.
۲. عواید حاصل از اجرای قانون توسعه شبکه تلویزیونی کشور.
۳. درآمدهای ناشی از فعالیت‌های تولیدی و سود مربوط به آنها.
۴. وجوه دریافتی از محل بودجه کل کشور و سایر وجوهی که به عناوین دیگر از طرف دولت در اختیار سازمان گذاشته می‌شود.
۵. اعتبارات از محل بودجه عمرانی کشور.
۶. درآمدهای ناشی از اجرا و پخش برنامه‌های تبلیغاتی و آگهی‌های بازرگانی.
۷. کمک‌های نقدی یا غیرنقدی اشخاص حقیقی و حقوقی.
۸. عواید دیگری که طبق قانون یا مقررات دیگر به سازمان تعلق می‌گیرد.

ماده (۲۳)

سال مالی سازمان از اول فروردین ماه هر سال شروع و در آخر اسفند ماه همان سال خاتمه می‌یابد.

ماده (۲۴)

مدیرعامل موظف است بودجه تفصیلی سال آتی را حداکثر تا پانزدهم مهرماه هر سال تهیه کرده و برای تصویب به شورای سرپرستی تسلیم کند.

ماده (۲۵)

مدیرعامل صورت عملکرد هر سال مالی سازمان و ترازنامه مربوط به شرکت‌های وابسته را قبل از پایان خردادماه سال بعد به شورای سرپرستی ارائه دهد.

ماده (۲۶)

شورای سرپرستی مکلف است تا پایان تیرماه هر سال نسبت به عملکرد مالی سال قبل اظهارنظر کند.

ماده (۲۷)

اظهارنظر و اتخاذ تصمیم در مورد نحوه رسیدگی به ترازنامه و حساب سود و زیان سنوات قبل که به تأیید مجامع عمومی سابق «سازمان رادیو تلویزیون ملی ایران» نرسیده به‌عهدده شورای سرپرستی است.

ماده (۲۸)

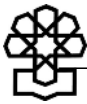
کلیه اسناد مالی، چک و اوراق بهادار سازمان به امضای مدیرعامل و ذیحساب یا کسانی که از طرف آنها حق امضا دارند خواهد رسید و به هر حال کلیه اسناد مذکور دارای دو امضا خواهد بود.

فصل ششم - مقررات مختلف**ماده (۲۹)**

کارکنان سازمان تا زمانی که در خدمت این سازمان هستند از هرگونه فعالیت سیاسی، حزبی و صنفی در داخل سازمان ممنوع خواهند بود.

ماده (۳۰)

کلیه قوانین مغایر با این قانون از تاریخ تصویب این قانون ملغی است.
اساسنامه فوق مشتمل بر ۳۰ ماده و ۱۵ تبصره در جلسه روز چهارشنبه بیست‌وهفتم مهرماه یک‌هزار و سیصد و شصت و دو مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۶۲/۸/۳ به تأیید شورای نگهبان رسیده است.

ماده واحده الحاق یک ماده و دو تبصره به اساسنامه سازمان صداوسیما
جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۸/۳/۲۳
مرجع تصویب: مجمع تشخیص مصلحت نظام

یک ماده و دو تبصره به شرح ذیل به قانون اساسنامه سازمان صداوسیما جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۶۲/۲/۲۷ به عنوان ماده (۳۰) افزوده می‌گردد و شماره ماده (۳۰) به ماده (۳۱) اصلاح می‌شود.

ماده (۳۰)

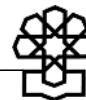
چنانچه در برنامه‌های پخش شده سازمان (اعم از خبری، گزارشی، تولیدی در قالب‌های مختلف بیانی، تصویری و نمایشی) از شبکه‌های محلی، سراسری و بین‌المللی و یا در اطلاعیه‌های صادره از سوی آن سازمان، مطالبی مشتمل بر توهین، افترا یا خلاف واقع نسبت به هر شخص (اعم از حقیقی یا حقوقی) باشد و یا به هر نحوی اظهارات اشخاص تحریف گردد مراحل ذیل برای احقاق حق طی خواهد شد:

مدعی می‌تواند اعتراض خود را کتباً به سازمان صداوسیما منعکس نماید. سازمان صداوسیما در صورت قبول اعتراض ظرف ۲۴ ساعت پاسخ را به صورت عادلانه و حداقل دو برابر زمان اصل مطلب که از پنج دقیقه کمتر نباشد در همان برنامه و ساعت و در همان شبکه به صورت رایگان پخش نماید.

در صورت عدم توافق میان معترض و سازمان صداوسیما، وی می‌تواند موضوع را برای رسیدگی به شورای نظارت بر سازمان صداوسیما به عنوان مرجع تشخیص وقوع توهین، افترا، تحریف یا خلاف واقع منعکس نماید و شورای نظارت نیز موظف است در اسراع وقت (حداکثر ۴۸ ساعت) به مسئله رسیدگی نموده و در صورتی که حق را به ذینفع داد نظر خود را به سازمان صداوسیما ابلاغ کند و سازمان صداوسیما موظف است پاسخ ذینفع را مشروط به آنکه متضمن توهین و افترا به کسی نباشد حداقل دو برابر مدت زمان مطالب اصلی که از پنج دقیقه کمتر نباشد و تا حداکثر ۲۴ ساعت پس از دریافت پاسخ در همان برنامه و ساعت و در همان شبکه به طور رایگان پخش نماید.

- شورای نظارت موظف است برای تحقق وظایف مندرج در این قانون سازوکار لازم را فراهم سازد.

چنانچه سازمان صداوسیما از اجرای مصوبه شورای نظارت خودداری نماید و یا شاکای نسبت به نظر شورای نظارت معترض باشد بنابر شکایت شاکای، شعبه خاصی که به این منظور تشکیل می‌شود، نسبت به موضوع خارج از نوبت (حداکثر یک هفته) رسیدگی و حکم مقتضی را

براساس این قانون صادر خواهد نمود.

صداوسیما مکلف است نظر دادگاه را ظرف ۲۴ ساعت اجرا کند و در صورت عدم اجرای حکم، متخلف به مجازات مستنکف از اجرای حکم دادگاه محکوم خواهد شد.

تبصره «۱» - اگر سازمان علاوه بر پخش پاسخ مذکور، مطالب یا توضیحات مجددی را که متضمن توهین، افترا یا تحریف باشد پخش نماید، ذینفع حق پاسخگویی مجدد دارد. پخش قسمتی از پاسخ یا افزودن مطالبی به آن در حکم عدم پخش است.

تبصره «۲» - مصوبه مذکور مانع از پیگیری مستقیم شاکی نسبت به سایر جهات کیفری از طریق دادگاه نخواهد بود.

قانون فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه علنی روز دوشنبه مورخ هفتم بهمن‌ماه یک‌هزار و سیصد و هشتاد و یک مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۲۳/۳/۱۳۸۸ از سوی مجمع تشخیص مصلحت نظام موافق با مصلحت نظام تشخیص داده شد.

نحوه اجرای اصل یکصد و هفتاد و پنجم قانون اساسی در بخش نظارت مصوب ۱۳۷۰/۷/۱۱
مرجع تصویب: مجمع تشخیص مصلحت نظام

ماده (۱)

در اجرای اصل یکصد و هفتاد و پنجم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران شورای نظارت بر سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران با ترکیب زیر تشکیل می‌شود تا وظایف مقرر در این قانون را انجام دهد:

۱. دو نفر به نمایندگی از طرف قوه مجریه به انتخاب و معرفی رئیس جمهور.

۲. دو نفر به نمایندگی از طرف قوه قضائیه به انتخاب و معرفی رئیس قوه قضائیه.

۳. دو نفر به نمایندگی از طرف قوه مقننه به انتخاب و معرفی مجلس شورای اسلامی.

تبصره - شورای نظارت از بین اعضا یک نفر را به‌عنوان رئیس و یک نفر را به‌عنوان نایب رئیس شورا برای مدت یک سال انتخاب می‌کند که مسئولیت اداره جلسات شورا، انجام مکاتبات و ابلاغ نظرات و مصوبات شورا را برعهده خواهند داشت و همچنین یک نفر به‌عنوان دبیر شورا که مسئولیت اداره امور دبیرخانه را عهده‌دار خواهد بود.

ماده (۲)

اعضای شورای نظارت در سازمان صدا و سیما برای مدت دو سال از طرف قوای سه‌گانه جمهوری اسلامی ایران انتخاب می‌گردند.

تبصره «۱» - تجدید انتخاب اعضای شورای نظارت برای دوره‌های بعدی بلاشکال است.

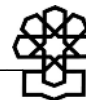
تبصره «۲» - تعداد جلسات، ترتیب جلسات و حدنصاب لازم برای اتخاذ تصمیمات و سایر امور داخلی شورا در آیین‌نامه داخلی شورای نظارت که به تصویب دوسوم اعضای شورای نظارت خواهد رسید، مشخص می‌شود.

تبصره «۳» - شورای نظارت می‌تواند در صورت نیاز یک تا دو نفر را جهت تهیه گزارش در هریک از واحدها و شبکه‌ها و مراکز تابعه انتخاب و اعزام نماید.

ماده (۳)

شورای نظارت که مسئولیت نظارت بر سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران را برعهده دارد وظایف زیر را انجام خواهد داد:

۱. نظارت بر حسن انجام کلیه امور سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران و تذکرات

لازم در مورد تخلفات و انحرافات جهت اصلاح امور مذکور.

۲. نظارت بر سیاست‌های اجرایی که در نظر است در سازمان صداوسیما جمهوری اسلامی ایران به مرحله اجرا دربیاید و اعلام نظر اصلاحی شورا به رئیس سازمان.
۳. نظارت بر حسن اجرای قوانین مربوطه در سازمان صداوسیما.
۴. نظارت بر ایجاد یا انحلال هر بخش، واحد، شعبه و دفاتر و نمایندگی در سازمان.
۵. نظارت بر انعقاد قراردادها و خریدهای داخلی و خارجی سازمان.
۶. نظارت بر سایر اموری که سازمان طبق قانون برعهده دارد و انجام می‌دهد.
۷. گزارش منظم و مستمر از جریان امور در سازمان به مقام معظم رهبری و قوای سه‌گانه جمهوری اسلامی ایران.

تبصره - رئیس سازمان صداوسیما و معاونین وی و مدیران مراکز استان‌ها و شهرستان‌ها و دفاتر نمایندگی خارج از کشور موظفند در اجرای دقیق وظایف شورای نظارت، اطلاعات و اسناد و مدارک مورد درخواست شورای نظارت را در اختیارشان قرار دهند.

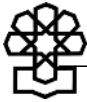
ماده (۴)

کلیه قوانین و مقررات مغایر با این قانون لغو و بلااثر می‌شود.

تبصره - این قانون از تاریخ تصویب لازم‌الاجراست.

موضوع «نحوه اجرای اصل یکصد و هفتاد و پنجم قانون اساسی در بخش نظارت» که در تاریخ اول مهرماه یک‌هزار و سیصد و شصت و نه به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده و مورد اختلاف مجلس و شورای نگهبان قرار گرفته، در اجرای اصل یکصد و دوازدهم قانون اساسی، در جلسه روز پنجشنبه مورخ یازدهم مهرماه یک‌هزار و سیصد و هفتاد، به شرح فوق به تصویب نهایی مجمع تشخیص مصلحت نظام رسیده است.

رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام اکبر هاشمی رفسنجانی

نظر تفسیری شورای نگهبان در خصوص اصول یکصد و هفتاد و پنجم و چهل و چهارم**قانون اساسی**

مورخ ۱۳۷۹/۷/۱۰

مرجع تصویب: شورای نگهبان

استعلام عضو فقهای شورای نگهبان:

دبیر محترم شورای نگهبان

سلام علیکم

احتراماً، با توجه به اظهار نظر بعضی از اشخاص حقیقی و حقوقی پیرامون نحوه اداره صداوسیما و خصوصی سازی شبکه های رادیویی و تلویزیونی و برداشتهای مختلف از اصول یکصد و هفتاد و پنجم و چهل و چهارم قانون اساسی و همچنین با عنایت به اینکه در جلسه ای که در محل شورای نگهبان در جریان مذاکرات اصل چهل و چهارم قانون اساسی به همراه دو تن از حقوقدانان این شورا با نمایندگان مجلس شورای اسلامی و نمایندگان دولت داشتیم در مورد امکان خصوصی سازی صداوسیما مطالبی عنوان نمودند، لذا مطابق ماده (۱۸) آیین نامه داخلی شورای نگهبان درخواست می شود تفسیر آن شورای محترم را نسبت به موارد ذیل صریحاً اعلام فرمایند:

الف) مطابق ذیل اصل یکصد و هفتاد و پنجم قانون اساسی خط مشی و ترتیب اداره [و] نظارت بر سازمان صداوسیما جمهوری اسلامی ایران را قانون معین می کند. آیا عبارت «در صداوسیما جمهوری اسلامی ایران آزادی بیان و نشر افکار با رعایت موازین اسلامی و مصالح کشور باید تأمین گردد»، نیز که در صدر این اصل ذکر شده است می تواند به وسیله قانون عادی تشریح و تعیین شود؟

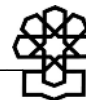
ب) آیا مطابق اصل چهل و چهارم قانون اساسی امکان ایجاد و راه اندازی شبکه های خصوصی

رادیویی و تلویزیونی وجود دارد یا خیر؟

عضو فقهای شورای نگهبان محمد یزدی مورخ ۱۳۷۹/۴/۲

نظر تفسیری شماره ۷۹/۲۱/۹۷۹ مورخ ۱۳۷۹/۷/۱۰ شورای نگهبان

عطف به نامه مورخ ۱۳۷۹/۴/۲ جناب عالی مبنی بر اینکه آیا عبارت «در صداوسیما جمهوری اسلامی ایران، آزادی بیان و نشر افکار با رعایت موازین اسلامی و مصالح کشور باید تأمین گردد» که در صدر اصل یکصد و هفتاد و پنجم قانون اساسی آمده است، می تواند به وسیله قانون عادی تشریح و تعیین گردد؟ و همچنین آیا امکان ایجاد و راه اندازی شبکه های خصوصی رادیو و تلویزیون با توجه به اصل چهل و چهارم قانون اساسی وجود دارد یا خیر؟

موضوع با توجه به ماده (۱۸) آیین‌نامه داخلی در جلسه مورخ ۱۳۷۹/۷/۶ شورای نگهبان مطرح و نظریه تفسیری شورا در خصوص این دو اصل به شرح ذیل اعلام می‌گردد:

الف) نظریه تفسیری در خصوص اصل یکصد و هفتاد و پنجم قانون اساسی

مطابق اصل یکصد و هفتاد و پنجم قانون اساسی در نظام جمهوری اسلامی ایران صداوسیما زیر نظر مستقیم مقام معظم رهبری می‌باشد، بنابراین سیاستگذاری، هدایت و تدابیر لازم در همه ابعاد خصوصاً در راستای تحقق آزادی بیان و نشر افکار با رعایت موازین اسلامی و مصالح کشور در همه شئون و مراتب که در صدر اصل مذکور به آن اشاره شده است از اختیارات اختصاصی آن مقام می‌باشد.

ب) نظریه تفسیری در خصوص اصل چهل و چهارم قانون اساسی

مطابق نص صریح اصل چهل و چهارم قانون اساسی در نظام جمهوری اسلامی ایران رادیو و تلویزیون دولتی است و تأسیس و راه‌اندازی شبکه‌های خصوصی رادیویی و تلویزیونی به هر نحو، مغایر این اصل می‌باشد. بدین جهت انتشار و پخش برنامه‌های صوتی و تصویری از طریق سیستم‌های فنی قابل انتشار فراگیر (همانند ماهواره، فرستنده، فیبر نوری و...) برای مردم در قالب امواج رادیویی و کابلی غیر از سازمان صداوسیمای جمهوری اسلامی ایران خلاف اصل مذکور است.

دبیر شورای نگهبان احمد جنتی

شناسنامه گزارش

شماره مسلسل: ۹۳۶۰

عنوان گزارش: پیشینه قوانین و مقررات اداره صداوسیما (ویرایش دوم)

نام دفتر: مطالعات فرهنگی (گروه هنر و رسانه)

تهیه و تدوین: سیدعلی محسنیان

ناظر علمی: مهدی ادیبان

متقاضی: کمیسیون فرهنگی

ویراستار تخصصی: —

ویراستار ادبی: —

واژه‌های کلیدی: —

تاریخ انتشار: ۱۳۸۹/۹/۲۹